

หลักการของ **หุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม**¹

แนวปฏิบัติภาคสมัครใจในการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม

มิถุนายน 2561 (2018)

บทนำ

ตลาดหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาบทบาทสำคัญของตลาดตราสารหนี้ในการระดมทุนเพื่อนำไปใช้ในโครงการที่มีส่วนส่งเสริมความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม หลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond Principles หรือ GBP) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความน่าเชื่อถือของตลาดหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมโดยการกำหนดแนวปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล และการรายงาน หลักการเหล่านี้ถูกกำหนดขึ้นโดยมุ่งหวังที่จะให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ และมีการออกแบบมาเพื่อที่จะผลักดันให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเพื่อที่จะให้มีการจัดสรรเงินทุนไปยังโครงการเหล่านั้นมากขึ้น ทั้งนี้ GBP มีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้ผู้ออกหุ้นกู้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกอบธุรกิจไปสู่ความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นผ่านการดำเนินโครงการที่มีความเฉพาะเจาะจง และมุ่งเน้นไปที่วัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดมทุน (use of proceeds)

การออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับ GBP น่าจะทำให้ฝ่ายผู้ที่จะลงทุนเชื่อถือได้ว่าผลิตภัณฑ์ที่จะลงทุนนั้นเป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจนและโปร่งใส โดย GBP ส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนเพื่อความโปร่งใสซึ่งเอื้อต่อการติดตามการใช้เงินลงทุนในโครงการทางสิ่งแวดล้อม ในขณะเดียวกันยังมุ่งที่จะเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับการประมาณการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การส่งเสริมดังกล่าวกระทำโดย GBP แนะนำให้ผู้ออกหุ้นกู้รายงานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดมทุนจากหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม

ใน GBP ได้มีการจัดกลุ่มโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Projects) ไว้อย่างกว้าง ๆ โดยตระหนักถึงความเห็นที่หลากหลายในปัจจุบัน และยังตระหนักว่าปัจจุบันยังเป็นช่วงของการสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบ โดยมีการประสานความร่วมมือตามความจำเป็นกับหน่วยงานอื่นซึ่งจัดให้มีคำนิยาม มาตรฐาน และรายการหมวดหมู่

¹ เพื่อประโยชน์ในการแปล GBP คำว่า "หุ้นกู้" ในเอกสารฉบับนี้หมายความรวมถึง "พันธบัตร" ด้วยเนื่องจาก "bond" ใน GBP มีความหมายรวมทั้งหุ้นกู้ภาครัฐและหุ้นกู้ภาคเอกชน – ผู้แปล

ของโครงการ (taxonomies) เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการพิจารณาความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมของโครงการ ทั้งนี้ GBP สนับสนุนให้
ผู้ร่วมตลาดคำนึงถึงหลักพื้นฐานนี้ในการพัฒนาวิธีปฏิบัติของตนเองที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือขึ้นมา โดยกำหนดปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการอ้างอิงประกอบสำหรับการพิจารณาไว้อย่างกว้าง

GBP เป็นผลจากความร่วมมือและการระดมความเห็นของสมาชิกและผู้สังเกตการณ์ในการจัดทำหลักการของหุ้นกู้
เพื่อสิ่งแวดล้อม และหลักการของหุ้นกู้เพื่อพัฒนาสังคม (Members and Observers of the Green Bond Principles and
Social Bond Principles) (รวมเรียกหลักการดังกล่าวว่า "หลักการ") และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในวงกว้าง โดยมีคณะกรรมการบริหาร
เป็นผู้ประสานงาน ทั้งนี้ ตามปกติหลักการดังกล่าวจะได้รับการปรับปรุงปีละครั้งเพื่อสะท้อนการพัฒนาและการเติบโตของตลาดหุ้นกู้
เพื่อสิ่งแวดล้อมทั่วโลก

GBP ฉบับปี 2561 (2018)

GBP ฉบับนี้ได้รับประโยชน์จากการที่สมาชิกและผู้ร่วมสังเกตการณ์ได้ร่วมให้ความเห็นในการรับฟัง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมในช่วงฤดูใบไม้ร่วงปี 2560 (2017) รวมทั้งความคิดเห็นที่ได้รับจาก
คณะกรรมการที่มีคณะกรรมการบริหารเป็นผู้ประสานงานซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักเลขาธิการ

องค์ประกอบหลัก 4 ประการยังคงเป็นกรอบของ GBP ฉบับปี 2561 (2018) (วัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดม
ทุน กระบวนการที่ใช้ในการประเมินและคัดเลือกโครงการ การบริหารจัดการเงินที่ได้จากการระดมทุน และการรายงาน) รวมถึง
คำแนะนำให้มีการสอบทานจากภายนอก (external review) ทั้งนี้ GBP ได้นำเอาคำแนะนำเพิ่มเติมและคำนิยามที่ได้รับการ
ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันแล้วสำหรับการสอบทานจากภายนอก ซึ่งกำหนดไว้ในเอกสารชื่อ "แนวปฏิบัติสำหรับการสอบทานจาก
ภายนอกสำหรับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม หุ้นกู้เพื่อพัฒนาสังคม และหุ้นกู้เพื่อความยั่งยืน" (Guidelines for Green, Social and
Sustainability Bond External Reviews) มากำหนดรวมไว้ด้วย ทั้งนี้ ในการยกเว้นแนวปฏิบัติสำหรับการสอบทานจากภายนอก
ดังกล่าวได้มีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับผู้ให้บริการสอบทานจากภายนอก โดยแนวปฏิบัตินั้นมีการออกมาแยกต่างหากจากเอกสาร
ฉบับนี้ สำหรับ GBP ฉบับนี้ได้จัดหมวดหมู่ของโครงการที่มีคุณสมบัติอันอาจถือได้ว่าเป็นโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม (eligible projects)
เป็น 5 กลุ่มใหญ่ ๆ โดยแยกตามวัตถุประสงค์ทางสิ่งแวดล้อม (การบรรเทาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การปรับตัวต่อ
การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการป้องกันและ
ควบคุมมลพิษ) ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่แยกออกเป็น 4 กลุ่มหลัก ตามลักษณะของปัญหา ทั้งนี้ GBP ได้ให้ข้อสังเกตว่าความคิดริเริ่ม
ระดับนานาชาติประเทศและระดับประเทศในการจัดทำรายการหมวดหมู่ของโครงการ (taxonomies) อาจช่วยเป็นแนวทางเพิ่มเติม

ให้แก่ผู้ออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมได้ นอกจากนี้ การรายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญเป็นประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญในการแก้ไขในครั้งนี้ด้วย

นิยามของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม

หุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม คือ หุ้นกู้ไม่ว่าจะเป็นหุ้นกู้ประเภทใด ซึ่งเงินที่ได้จากการระดมทุนไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมดจะถูกนำไปใช้เพื่อเป็นเงินลงทุน หรือนำไปใช้ชำระคืนหนี้ (re-finance) ที่ได้ลงทุนไปในโครงการใหม่ และ/หรือ โครงการที่มีอยู่แล้วที่มีลักษณะเป็นโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม (โปรดพิจารณารายละเอียดในหัวข้อที่ 1 "วัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดมทุน") และเป็นหุ้นกู้ที่สอดคล้องกับองค์ประกอบหลักของ GBP 4 ประการ

หุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมในตลาดมีอยู่หลากหลายประเภท ทั้งนี้ ตามที่ได้มีการอธิบายไว้ในภาคผนวก 1

อนึ่ง พึงเป็นที่เข้าใจว่าโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมบางโครงการอาจเกิดประโยชน์ในเชิงสังคมร่วมกับ ผู้ออกหุ้นกู้ควรเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะจัดประเภทของหุ้นกู้ที่พิจารณาจากวัตถุประสงค์การใช้เงินใด (use of proceeds bond) เป็นหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์หลักที่ผู้ออกหุ้นกู้ต้องการจากการดำเนินโครงการนั้น (การออกหุ้นกู้ที่มีเจตนาจะนำเงินที่ได้จากการระดมทุนไปใช้สำหรับทั้งโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมและโครงการเพื่อการพัฒนาสังคมจะเรียกว่า หุ้นกู้เพื่อความยั่งยืน ซึ่งแนวปฏิบัติสำหรับหุ้นกุดังกล่าวได้กำหนดไว้โดยเฉพาะแยกต่างหากใน **แนวปฏิบัติสำหรับหุ้นกู้เพื่อความยั่งยืน (Sustainability Bond Guidelines)**)

ข้อสังเกตสำคัญประการหนึ่งคือหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่อาจนำมาใช้ทดแทนหุ้นกู้ทั่วไปที่ไม่ได้เป็นไปตามองค์ประกอบหลัก 4 ประการของ GBP

หลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond Principles)

หลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (GBP) เป็นแนวปฏิบัติภาคสมัครใจที่สนับสนุนให้เกิดความโปร่งใส และการเปิดเผยข้อมูล และส่งเสริมความน่าเชื่อถือสำหรับการพัฒนาตลาดหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม โดยทำให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอนการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ GBP ได้รับการจัดทำขึ้นโดยมีเจตนาเพื่อให้ตลาดนำไปใช้ได้ในวงกว้าง กล่าวคือ มีการระบุเป็นแนวทางให้ผู้ออกหุ้นกู้ทราบเกี่ยวกับองค์ประกอบหลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกหุ้นกู้ที่เชื่อถือได้ว่าเป็นหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ GBP ยังช่วยผู้ลงทุนโดยการสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเพื่อการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการลงทุนในหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม

นั้น อีกทั้ง GBP ยังช่วยผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์โดยเป็นตัวขับเคลื่อนตลาดไปสู่ตลาดที่มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างที่เราจะเป็นซึ่งจะเอื้อต่อการทำธุรกรรม

GBP ได้เสนอแนะขั้นตอนในการดำเนินการ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลไว้อย่างชัดเจนสำหรับผู้ออกหุ้นกู้ซึ่งผู้ลงทุน ธนาคาร ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ตัวแทนในการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ และบุคคลอื่น ๆ อาจใช้เพื่อทำความเข้าใจคุณลักษณะของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ GBP เน้นย้ำถึงความโปร่งใส ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ผู้ออกหุ้นกู้จะเปิดเผยและรายงานให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย

GBP มีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ

1. วัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดมทุน (Use of Proceeds)
2. กระบวนการที่ใช้ในการประเมินและคัดเลือกโครงการ (Process for Project Evaluation and Selection)
3. การบริหารจัดการเงินที่ได้จากการระดมทุน (Management of Proceeds)
4. การรายงาน (Reporting)

1. วัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดมทุน (Use of Proceeds)

หลักการอันเป็นรากฐานที่สำคัญของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมคือการนำเงินที่ได้รับจากการออกหุ้นกูดังกล่าวไปใช้ในโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Projects) ซึ่งควรระบุในเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกหุ้นกูนี้อย่างเหมาะสม โครงการทั้งหมดที่ระบุว่าเป็นโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมควรก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ซึ่งผู้ออกหุ้นกู้จะเป็นผู้ประเมิน และหากเป็นไปได้จะเป็นผู้ดำเนินการวัดผลเชิงปริมาณด้วย

ในกรณีที่เงินที่ได้รับจากการระดมทุนทั้งหมดหรือบางส่วนอาจนำไปใช้สำหรับการชำระหนี้เดิม (refinancing) GBP เสนอแนะให้ผู้ออกหุ้นกู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนของจำนวนเงินที่จะนำไปใช้ลงทุนและจำนวนเงินที่จะนำไปใช้ชำระหนี้คืน และในกรณีที่เหมาะสมควรระบุให้ชัดเจนว่าการลงทุนในโครงการใด หรือพอร์ตการลงทุนใดที่จะมีการนำเงินไปใช้ชำระหนี้คืน อีกทั้งในกรณีที่เกี่ยวข้องควรระบุให้ชัดเจนเกี่ยวกับช่วงระยะเวลาที่เมื่อนับย้อนหลังไปหากพบว่ามีโครงการดำเนินโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมได้ไปแล้วโครงการนั้นก็อยู่ในข่ายที่จะนำเงินไปชำระหนี้คืน (look-back period)

GBP ได้จัดหมวดหมู่ของคุณสมบัติของโครงการซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนช่วยสนับสนุนต่อวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมไว้อย่างชัดเจนเป็นหมวดหมู่ใหญ่ ๆ หลายหมวดหมู่ เช่น การบรรเทาการเปลี่ยนแปลงของ

สภาพภูมิอากาศ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการป้องกันและควบคุมมลพิษ

รายการของหมวดหมู่โครงการดังต่อไปนี้ แม้ว่าจะเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น แต่ก็ได้รวบรวมเอาประเภทของโครงการที่ตลาดหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุน หรือที่อาจให้การสนับสนุน นำมาใช้ในการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมกันอยู่โดยทั่วไปมากที่สุด อนึ่ง โครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมนั้น มีความหมายรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่เกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการ เช่น ค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนา (R&D) และโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมนั้นอาจมีวัตถุประสงค์ทางสิ่งแวดล้อม และ/หรือ อยู่ภายใต้หมวดหมู่ของประเภทโครงการ มากกว่าหนึ่งวัตถุประสงค์หรือหมวดหมู่ก็ได้ ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ระบุไว้ข้างต้น 3 ประการ (การป้องกันและควบคุมมลพิษ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) ก็เป็นหัวข้อในรายการหมวดหมู่โครงการด้านล่างนี้ด้วยเช่นกัน สำหรับการนำวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมมาเป็นชื่อหมวดหมู่โครงการเช่นนี้ก็ด้วยมุ่งหมายที่จะให้หมายความถึงโครงการที่ค่อนข้างมีเป้าหมายชัดเจนที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ โดยเฉพาะ

หมวดหมู่ของโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม (โดยไม่ได้มีการเรียงลำดับโดยเฉพาะ) รวมถึง แต่ไม่จำกัดเพียง โครงการดังต่อไปนี้

- **พลังงานหมุนเวียน** (รวมถึงการผลิต การส่ง และจำหน่ายไฟฟ้า อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ)
- **การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน** (เช่น อาคารที่สร้างใหม่หรืออาคารที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ ระบบกักเก็บพลังงาน ระบบทำความร้อนแบบรวมศูนย์ ระบบโครงสร้างเครือข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ)
- **การป้องกันและควบคุมมลพิษ** (รวมถึงการลดการปล่อยมลพิษทางอากาศ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การฟื้นฟูสภาพดิน การป้องกันการปล่อยของเสีย การลดการเกิดของเสีย การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ และการเปลี่ยนของเสียเป็นพลังงานโดยมีการใช้พลังงานและมีการลดการปล่อยมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพ)
- **การจัดการแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีชีวิตและการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนในเชิงสิ่งแวดล้อม** (รวมถึงการเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนในเชิงสิ่งแวดล้อม การเลี้ยงสัตว์อย่างยั่งยืนในเชิงสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศระบบที่สนับสนุนการดำเนินงานสมาร์ทฟาร์ม (climate smart farm inputs) เช่น การปกป้องพืชผลโดยกระบวนการทางชีวภาพ หรือการชลประทานแบบน้ำหยด การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืนในเชิงสิ่งแวดล้อม การจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืนในเชิงสิ่งแวดล้อม รวมถึงการปลูกป่าขึ้นใหม่ หรือการปลูกป่าทดแทน และการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูภูมิทัศน์ธรรมชาติ)

- การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพทางบกและทางน้ำ (รวมถึงการปกป้องสภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเลและลุ่มน้ำ)
- การขนส่งที่ใช้พลังงานสะอาด (เช่น รถไฟฟ้า รถไฟฟ้าไฮบริด ระบบขนส่งสาธารณะ ระบบขนส่งแบบราง การขนส่งที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ ระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ โครงสร้างพื้นฐานสำหรับยานพาหนะพลังงานสะอาด และการลดการปล่อยมลพิษ)
- การจัดการน้ำและน้ำเสียอย่างยั่งยืน (รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานอย่างยั่งยืนเพื่อการผลิตน้ำประปา และ/หรือผลิตน้ำดื่ม ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบระบายน้ำในเมืองอย่างยั่งยืน และระบบท่อน้ำ/ควบคุมน้ำ และการบรรเทาอุทกภัยในรูปแบบอื่น ๆ)
- การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (รวมถึงระบบสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ เช่น ระบบสังเกตสภาพอากาศ และระบบเตือนภัยล่วงหน้า)
- ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีการผลิต และกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพในเชิงสิ่งแวดล้อม และ/หรือ ที่เป็นการปรับปรุงเพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (เช่น การพัฒนาและการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมพร้อมการใช้ฉลากผลิตภัณฑ์ที่ให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม หรือการรับรองด้านสิ่งแวดล้อม การบรรจุหีบห่อและการกระจายสินค้าซึ่งใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ)
- อาคารเพื่อสิ่งแวดล้อม อาคารที่ได้มาตรฐาน หรือได้รับการรับรองในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ

แม้วัตถุประสงค์ของ GBP จะไม่ได้เป็นการชี้แนะว่าเทคโนโลยี มาตรฐาน คำกล่าวอ้าง หรือคำประกาศใด เป็นประโยชน์สูงสุดในด้านความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม แต่มีข้อพึงสังเกตว่าในปัจจุบันมีความคิดริเริ่มทั้งในระดับประเทศ และระดับนานาชาติในการจัดทำรายการหมวดหมู่ของโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม (taxonomies) รวมถึงมีการนำรายการหมวดหมู่แต่ละฉบับมาเทียบกันเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถเทียบเคียงกันได้ การทำเช่นนี้จะช่วยให้ผู้ออกหุ้นกู้มีแนวทางเพิ่มเติมเกี่ยวกับมุมมองที่ผู้ลงทุนใช้ในการพิจารณาว่ากรณีเช่นใดที่อาจจะถือได้ว่าเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและมีคุณสมบัติที่ผู้ลงทุนจะลงทุนรายการหมวดหมู่ดังกล่าวนี้ยังอยู่ในขั้นการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ผู้ออกหุ้นกู้และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ สามารถดูตัวอย่างได้ตามรายการลิงค์ใน Resource Centre ที่ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/resource-center/>

นอกจากนี้ยังมีองค์กรหลายองค์กรที่ให้บริการอย่างเป็นทางการเป็นอิสระในการวิเคราะห์ ให้คำปรึกษาและแนวทางเกี่ยวกับคุณภาพของวิธีการแก้ไขปัญหาและวิธีปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอยู่หลายวิธีแตกต่างกันนั้น นิยามของคำว่า "เพื่อสิ่งแวดล้อม" และ "โครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม" อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรม และภูมิศาสตร์

2. กระบวนการที่ใช้ในการประเมินและคัดเลือกโครงการ (Process for Project Evaluation and Selection)

ผู้ออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมควรสื่อสารกับผู้ลงทุนอย่างชัดเจนในเรื่องดังต่อไปนี้

- วัตถุประสงค์ด้านความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม
- กระบวนการที่ผู้ออกหุ้นกู้ใช้ในการกำหนดว่าโครงการมีคุณสมบัติตามหมวดหมู่ของโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุข้างต้นนั้นอย่างไร
- เกณฑ์คุณสมบัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงลักษณะต้องห้ามหรือกระบวนการอื่น ๆ (หากมี) ที่นำมาใช้เพื่อกำหนดและบริหารความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับโครงการ

GBP สนับสนุนให้ผู้ออกหุ้นกู้ระบุข้อมูลดังกล่าวข้างต้นไว้ใบบริบทของภาพรวมซึ่งอาจอยู่ในส่วนของวัตถุประสงค์ขององค์กร กลยุทธ์ นโยบาย และ/หรือ กระบวนการดำเนินการ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังสนับสนุนให้ผู้ออกหุ้นกู้เปิดเผยมาตรฐานหรือการรับรองด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้ในกระบวนการคัดเลือกโครงการ

3. การบริหารจัดการเงินที่ได้จากการระดมทุน (Management of Proceeds)

ผู้ออกหุ้นกู้ควรนำเงินสุทธิที่ได้จากการระดมทุนจากการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม หรือจำนวนซึ่งเท่ากับเงินสุทธิดังกล่าวนี้ แยกเป็นบัญชีต่างหาก (sub-account) หรือแยกเป็นพอร์ตการลงทุนต่างหาก (sub-portfolio) หรืออาจใช้กระบวนการที่เหมาะสมในการติดตามการใช้เงินโดยผู้ออกหุ้นกู้ และควรมีการรับรองโดยตัวผู้ออกหุ้นกู้ด้วยกระบวนการภายในที่จัดให้มีขึ้นอย่างเป็นทางการซึ่งเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานด้านการกักขังและการลงทุนเพื่อดำเนินโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม

ตราบเท่าที่ยังมิได้มีการไถ่ถอนหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม ควรมีการปรับปรุงยอดเงินสุทธิที่ต้องมีการติดตามการใช้เงินนั้นเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ตรงกันกับการจัดสรรการใช้เงินสำหรับโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินการไปในระหว่างช่วงระยะเวลา นั้น ๆ ผู้ออกหุ้นกู้ควรทำให้ผู้ลงทุนได้รับรู้ว่าจะนำจำนวนเงินสุทธิส่วนที่เหลือซึ่งยังมีได้จัดสรรนั้นไปใช้เป็นการชั่วคราวในรูปแบบใด

GBP สนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสในระดับสูง อีกทั้งแนะนำว่าการที่ผู้ออกหุ้นกู้บริหารจัดการเงินที่ได้มาจากการระดมทุนนั้น ควรจัดให้มีผู้ตรวจสอบหรือบุคคลภายนอกทำการยืนยันกระบวนการภายในที่ใช้ติดตามการใช้เงินและการจัดสรรเงินที่ได้จากการระดมทุน (โปรดพิจารณารายละเอียดในหัวข้อ "การสอบทานจากภายนอก")

4. การรายงาน (Reporting)

ผู้ออกหุ้นกู้ควรจัดทำและเก็บรักษาข้อมูลการใช้เงินที่ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันพร้อมที่จะใช้งาน โดยมีการทบทวนทุกปีจนกว่าจะมีการจัดสรรเงินจนหมด และทำการทบทวนอย่างทันที่เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญ รายงานประจำปีควรมีเนื้อหารวมถึงรายการโครงการซึ่งได้รับการจัดสรรเงินที่ระดมมาได้จากการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งควรมีคำอธิบายโดยสังเขปของโครงการและจำนวนเงินที่ได้จัดสรรไปใช้ในโครงการนั้น ตลอดจนผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการนั้นด้วย ในกรณีที่มีข้อจำกัดที่จะทำให้ไม่สามารถเปิดเผยรายละเอียดข้อมูลได้มากเนื่องจากมีข้อตกลงรักษาความลับ หรือมีเหตุผลเกี่ยวกับการแข่งขันในทางธุรกิจ หรือโครงการที่นำมาใช้ในการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมนั้นมีจำนวนหลายโครงการมาก GBP เสนอแนะว่าการเปิดเผยข้อมูลอาจกระทำโดยใช้ถ้อยคำอย่างกว้าง หรือบนพื้นฐานของพอร์ตการลงทุนโดยรวม (ตัวอย่างเช่น เปิดเผยเป็นจำนวนร้อยละที่ได้จัดสรรให้แก่หมวดหมู่ของโครงการนั้น)

ความโปร่งใสเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการสื่อสารเกี่ยวกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ดังนั้น GBP จึงเสนอให้ใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินการเชิงคุณภาพ (qualitative performance indicators) และ (ในกรณีที่สามารถกระทำได้) เสนอให้ใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินการเชิงปริมาณ (quantitative performance measures) (ตัวอย่างเช่น ความจุของพลังงานการผลิตกระแสไฟฟ้า ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงหรือที่ป้องกันไม่ให้เกิดการปล่อยออกมาได้ จำนวนคนที่เข้าถึงพลังงานสะอาด การลดลงของการใช้น้ำ การลดลงของจำนวนรถยนต์ที่ต้องใช้งาน เป็นต้น) และการเปิดเผยวิธีการ และ/หรือ ข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการวัดผลการดำเนินการเชิงปริมาณ ทั้งนี้ GBP สนับสนุนให้ผู้ออกหุ้นกู้ที่มีความสามารถในการติดตามผลกระทบที่บรรลุเป้าหมายแล้วระบุข้อมูลดังกล่าวไว้ในรายงานตามรอบปกติด้วย

แนวปฏิบัติภาคสมัครใจที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างกรอบวิธีการรายงานด้านผลกระทบให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันที่มีอยู่ในขณะนี้ ได้แก่ แนวปฏิบัติสำหรับการรายงานเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพทางพลังงาน พลังงานทดแทน โครงการเกี่ยวกับน้ำและน้ำเสีย และโครงการเกี่ยวกับการบริหารจัดการของเสีย (ดูเอกสารแนวทางปฏิบัติได้ใน Resource Centre ที่ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainabilitybonds/resource-centre/>) แนวปฏิบัติได้รวบรวมเอาแบบรายงานมาตรฐานสำหรับการรายงานด้านผลกระทบทั้งในระดับโครงการ และในระดับพอร์ตการลงทุน ซึ่งผู้ออกหุ้นกู้สามารถนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองได้ นอกจากนี้ GBP ยังสนับสนุนให้มีการริเริ่มดำเนินการอื่น ๆ ที่จะช่วยสร้างข้อมูลอ้างอิงสำหรับ

การทำรายงานผลกระทบซึ่งบุคคลอื่นจะสามารถรับเอาไปใช้หรือนำไปปรับให้เข้ากับความต้องการของตนได้ ส่วนแนวปฏิบัติสำหรับภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรมอื่นนั้นกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนา

การจัดทำสรุปข้อมูลที่สะท้อนถึงลักษณะสำคัญของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่ว่ารายรุ่นหรือรายโครงการ และแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดสอดคล้องกับองค์ประกอบหลักทั้ง 4 ประการของ GBP อาจช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลด้วย สำหรับแบบมาตรฐานเพื่อใช้ในการนี้ สามารถหาได้ที่ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/resource-centre/> ซึ่งเมื่อจัดทำตามรูปแบบมาตรฐานนี้เสร็จแล้วจะสามารถเผยแพร่ทางออนไลน์เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ (โปรดพิจารณารายละเอียดในหัวข้อ "Resource Centre" ด้านล่าง)

การสอบทานจากภายนอก (External Review)

GBP เสนอแนะว่าในการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นรายรุ่นหรือรายโครงการ ผู้ออกหุ้นกู้ควรแต่งตั้งผู้ให้บริการสอบทานจากภายนอกไม่ว่ารายเดียวหรือหลายราย เพื่อให้ความเห็นที่หุ้นกู้หรือโครงการการออกหุ้นกุนั้นเป็นไปตามองค์ประกอบหลัก 4 ประการของ GBP ตามที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ผู้ออกหุ้นกุ่มีทางเลือกที่หลากหลายเกี่ยวกับการให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วมในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมของตน และยังสามารถเลือกระดับหรือประเภทของการสอบทานที่จะเปิดเผยต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้หลายระดับหรือหลายประเภท

ผู้ออกหุ้นกู้สามารถขอคำแนะนำจากที่ปรึกษา และ/หรือ องค์กรที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับในด้านความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมหรือในแง่มุมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำอาจครอบคลุมส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกรอบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond framework) ของผู้ออกหุ้นกู้ หรือเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของผู้ออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมนั้น อนึ่ง การใช้บริการที่ปรึกษาย่อมต้องมีการร่วมมือและประสานงานกันระหว่างผู้ออกหุ้นกู้และที่ปรึกษา ซึ่งแตกต่างจากการสอบทานจากภายนอกที่เป็นอิสระ ทั้งนี้ GBP สนับสนุนให้มีการสอบทานโดยอิสระในเรื่องคุณสมบัติด้านสิ่งแวดล้อม (และประเภท) ของสินทรัพย์หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่ว่าเป็นรายรุ่นหรือรายโครงการ แล้วแต่กรณี

การสอบทานจากภายนอกที่เป็นอิสระอาจกำหนดขอบเขตของการสอบทานได้หลากหลาย และอาจดำเนินการสอบทานกรอบหลักเกณฑ์หรือโครงการเกี่ยวกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond framework/programme) หุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ออกเป็นรายรุ่น หรือเป็นการสอบทานสินทรัพย์อ้างอิงสำหรับการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมนั้นหรือสอบทานกระบวนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ รูปแบบการสอบทานจากภายนอกนั้นสามารถจัดกลุ่มอย่างกว้างได้ดังต่อไปนี้ (ผู้ให้บริการบางรายอาจให้บริการสอบทานจากภายนอกมากกว่าหนึ่งรูปแบบ โดยอาจจะเป็นการให้บริการรวมกันไปหรือแยกให้บริการแต่ละรูปแบบก็ได้)

1. การให้ความเห็น (Second Party Opinion)

องค์กรที่มีความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระจากผู้ออกหุ้นกู้อาจเป็นผู้ให้ความเห็น (Second Party Opinion) ทั้งนี้ องค์กรนั้นควรเป็นอิสระจากผู้ที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้ออกหุ้นกู้ในการจัดทำกรอบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond framework) หรือองค์กรนั้นอาจจัดให้มีกระบวนการที่เหมาะสม เช่น การห้ามใช้ข้อมูลร่วมกันภายในองค์กรนั้นเพื่อให้มั่นใจในความเป็นอิสระของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ความเห็น ปกติแล้วการตรวจสอบโดยรูปแบบการให้ความเห็นนี้จะมีการประเมินความสอดคล้องกับ GBP ซึ่งในการประเมินนั้นสามารถรวมถึงการประเมินภาพรวมวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ นโยบาย และ/หรือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมของผู้ออกหุ้นกู้ ตลอดจนการประเมินคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมของประเภทโครงการที่เป็นวัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดมทุน

2. การยืนยัน (Verification)

ผู้ออกหุ้นกู้สามารถขอรับการสอบทานเพื่อให้มีการยืนยัน (verification) ซึ่งโดยปกติแล้วจะเป็นการยืนยันในด้านขั้นตอนปฏิบัติงานในการประกอบธุรกิจ และ/หรือ การยืนยันด้านความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ด้านสิ่งแวดล้อม การยืนยันอาจมุ่งเน้นไปที่การพิจารณาว่าได้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานภายในองค์กรหรือภายนอกองค์กร หรือตามคำกล่าวอ้างของผู้ออกหุ้นกู้ อนึ่ง การประเมินคุณลักษณะด้านความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมของสินทรัพย์อ้างอิงสำหรับการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมอาจเรียกว่าเป็นการยืนยันเช่นกัน และอาจอ้างอิงถึงเกณฑ์ภายนอก ทั้งนี้ การตรวจสอบในรูปแบบการยืนยันอาจกระทำโดยการรับประกัน (assurance) หรือการรับรอง (attestation) เกี่ยวกับวิธีการภายในของผู้ออกหุ้นกู้ในการติดตามการใช้เงินที่ได้จากการระดมทุน การจัดสรรเงินที่ได้จากการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม หรือเป็นการรับประกันหรือรับรองคำประกาศหรือการเปิดเผยข้อมูลของผู้ออกหุ้นกู้เกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือเกี่ยวกับการที่ผู้ออกหุ้นกู้ได้ปฏิบัติตามหลักว่าด้วยการรายงาน ซึ่งเป็นไปตาม GBP

3. การรับรอง (Certification)

ผู้ออกหุ้นกู้สามารถนำหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม กรอบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond framework) หรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดมทุน เข้ารับการรับรองว่าเป็นไปตามมาตรฐานภายนอกเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นที่ยอมรับ หรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการใช้สัญลักษณ์หรือฉลากที่บ่งบอกข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม โดยมาตรฐานหรือสัญลักษณ์นั้นจะเป็นเครื่องบ่งบอกถึงหลักเกณฑ์โดยเฉพาะ ซึ่งโดยปกติแล้วบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติและได้รับการรับรองแล้วจะเป็นผู้ทดสอบความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว

4. การให้คะแนน/การจัดอันดับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond Scoring/Rating)

ผู้ออกหุ้นกู้อาจนำหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม หรือกรอบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond framework) หรือคุณลักษณะสำคัญ เช่น รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การใช้เงินที่ได้จากการระดมทุนไปให้บุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติทำการประเมินตามกระบวนการจัดอันดับ (rating) หรือการให้คะแนน (scoring) ทั้งนี้ ตัวอย่างของบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ได้แก่ ผู้ให้บริการวิจัยเฉพาะทาง หรือสถาบันจัดอันดับ ส่วนผลลัพธ์ที่จะได้รับนั้นอาจมุ่งเน้นไปที่ข้อมูลด้านผลการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ GBP หรือเกณฑ์มาตรฐานอื่น (benchmark) เช่น เป้าหมายการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่เกิน 2 องศาเซลเซียส ทั้งนี้ การให้คะแนน (scoring) และการจัดอันดับ (rating) ดังกล่าวแตกต่างจากการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (credit ratings) ซึ่งอาจจะมีการสะท้อนความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญเช่นกัน

การสอบทานจากภายนอกอาจกระทำเพียงบางส่วนก็ได้โดยครอบคลุมเฉพาะบางแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม หรือครอบคลุมเฉพาะกรอบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bond framework) หรืออาจทำการสอบทานทั้งหมดโดยการประเมินความสอดคล้องกับองค์ประกอบหลักครบทั้ง 4 ประการของ GBP อนึ่ง GBP ตระหนักว่าระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการสอบทานจากภายนอกอาจขึ้นอยู่กับลักษณะของการสอบทาน และ GBP ยังตระหนักว่าการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลการสอบทานนั้นอาจอยู่ภายใต้ข้อจำกัดด้านการรักษาความลับทางธุรกิจ

GBP เสนอแนะให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลการสอบทานจากภายนอกต่อสาธารณะ รวมถึงเสนอแนะให้ใช้แบบรายงานมาตรฐานสำหรับการรายงานผลการสอบทานจากภายนอกที่มีการดำเนินการแล้ว ซึ่งสามารถหาได้ใน Resource Centre ที่ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/resource-centre/> นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้ผู้ให้บริการสอบทานจากภายนอกกรอกข้อมูลในเอกสารมาตรฐานชื่อ External Review Service Mapping Template ซึ่งสามารถหาได้ในเว็บไซต์ของ ICMA²

GBP สนับสนุนให้ผู้ให้บริการสอบทานจากภายนอกเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์และความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนให้สื่อสารให้ชัดเจนถึงขอบเขตที่ได้ดำเนินการสอบทาน ทั้งนี้ ภายใต้ GBP ได้มีการพัฒนาแนวปฏิบัติภาคสมัครใจของผู้ให้บริการสอบทานจากภายนอกเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practice) แนวปฏิบัติดังกล่าวเป็นแนวความคิดริเริ่มที่กำหนดไว้โดยให้กลไกตลาดเลือกนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสม (market-based) ซึ่งตามแนวปฏิบัตินี้จะมีการเปิดเผยข้อมูลและสร้างความโปร่งใสในเรื่องกระบวนการการสอบทานจากภายนอกให้แก่ผู้ออกหุ้นกู้ ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ผู้ลงทุน ผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ และกลุ่มผู้ให้บริการสอบทานจากภายนอกด้วยกันเอง

² ICMA หมายถึง International Capital Market Association – ผู้แปล

Resource Centre

แบบเอกสารมาตรฐานต่าง ๆ ที่มีการเสนอแนะให้ใช้งาน และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ GBP สามารถหาได้ใน Resource Centre ที่ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/resource-centre> สำหรับแบบเอกสารมาตรฐานที่มีการนำไปใช้จัดทำข้อมูลเรียบร้อยแล้วนั้นสามารถนำไปเผยแพร่ออนไลน์เพื่อเป็นข้อมูลแก่ตลาดได้ที่ Resource Centre โดยทำตามคำแนะนำที่ระบุในลิงค์ด้านบน

ข้อจำกัดความรับผิด

หลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นแนวปฏิบัติภาคสมัครใจ และไม่ใช้การทำคำเสนอซื้อหรือเสนอขายหลักทรัพย์ใด ๆ อื่นที่ไม่มีลักษณะเป็นการให้คำแนะนำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมหรือหลักทรัพย์อื่นใด (ไม่ว่าในด้านภาษี กฎหมาย สิ่งแวดล้อม บัญชี หรือหลักเกณฑ์ใด ๆ) อนึ่ง หลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่ได้ก่อสิทธิใด ๆ หรือก่อความรับผิดต่อบุคคลใด ๆ ไม่ว่าภาครัฐหรือภาคเอกชน ผู้ออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นผู้รับเอาหลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมไปใช้ หรือนำเอาหลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมไปปรับใช้ โดยอิสระด้วยความสมัครใจของตนเอง โดยปราศจากการอ้างอิงหรือพึ่งพาหลักการของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผู้ออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมจะเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เพียงผู้เดียวในการตัดสินใจออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม ผู้จัดทำนายหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมไม่ต้องรับผิดชอบหากผู้ออกหุ้นกู้ไม่ปฏิบัติตามภาระผูกพันตามข้อกำหนดของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมและหน้าที่เกี่ยวกับการใช้เงินสุทธิตี่ได้รับจากการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมนั้น ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างกฎหมายที่ใช้บังคับ บทบัญญัติ และกฎระเบียบใด กับแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ในหลักการหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม ให้นำกฎหมาย บทบัญญัติ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องนั้นมาใช้บังคับ

ภาคผนวก 1

ประเภทของหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมมี 4 ประเภท (เมื่อตลาดมีการพัฒนาอาจมีหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อมประเภทอื่น ๆ เพิ่มขึ้นซึ่งจะได้มีการนำมารวมไว้เมื่อมีการปรับปรุง GBP รายปี)

- **หุ้นกู้ที่นำเงินที่ได้จากการระดมทุนไปใช้ในโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม (Standard Green Use of Proceeds Bond)** ได้แก่ หุ้นกู้ซึ่งผู้ถือหุ้นกู้มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ออกหุ้นกู้ชำระหนี้ โดยการออกหุ้นกู้ที่สอดคล้องกับ GBP

- **หุ้นกู้ที่นำกระแสรายได้จากโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ชำระหนี้ (Green Revenue Bond)** ได้แก่ หุ้นกู้ที่ออกโดยสอดคล้องกับ GBP ซึ่งความเสี่ยงด้านเครดิตจากการถือหุ้นกู้นี้ตั้งอยู่ภายใต้ที่กระแสเงินสดที่นำมาใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้หุ้นกู้นั้น เช่น กระแสรายได้ ค่าธรรมเนียม ภาษี เป็นต้น ซึ่งนอกเหนือจากแหล่งกระแสเงินสดที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ ผู้ถือหุ้นกู้จะไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ออกหุ้นกู้ชำระหนี้เพิ่มเติมได้ (non-recourse) ทั้งนี้ เงินที่จะได้รับการออกหุ้นกู้ลักษณะนี้จะนำไปใช้ในโครงการที่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดนั่นเองหรือโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมอื่นด้วยก็ได้
- **หุ้นกู้ที่ออกเพื่อระดมทุนสำหรับโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ (Green Project Bond)** ได้แก่ หุ้นกู้ที่ออกเพื่อระดมทุนให้แก่โครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะโครงการเดียวหรือหลายโครงการซึ่งผู้ลงทุนเป็นผู้รับความเสี่ยงโดยตรง ในผลสำเร็จของโครงการนั้น ทั้งนี้ ผู้ลงทุนจะสามารถไล่เบี้ยเอาจากผู้ออกหุ้นกู้หรือไม่ก็ได้ และการออกหุ้นกู้นั้นสอดคล้องกับ GBP ด้วย
- **หุ้นกู้แปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Securitised Bond)** ได้แก่ หุ้นกู้ที่มีการนำโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมโครงการเดียวหรือหลายโครงการมาเป็นหลักประกัน โดยรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียง covered bonds, asset-backed securities หรือ ABS, mortgage-backed securities หรือ MBS และโครงสร้างในรูปแบบอื่น ๆ โดยที่การออกหุ้นกู้นั้นสอดคล้องกับ GBP ด้วย อนึ่ง โดยทั่วไปแล้วแหล่งเงินอันดับแรกที่จะนำมาใช้ในการชำระหนี้คือกระแสเงินสดที่ได้รับจากสินทรัพย์ที่ใช้อ้างอิงหรือหมุนหลัง

หมายเหตุ 1

เป็นที่ยอมรับว่ามีตลาดสำหรับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม หุ้นกู้เพื่อสภาพภูมิอากาศ หรือหุ้นกู้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่อง (themed bond) (ในบางกรณีเรียกว่า "pure play"³) ซึ่งออกโดยองค์กรที่มีบทบาทส่วนใหญ่หรือทั้งหมดเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม แต่การออกหุ้นกู้นี้ดังกล่าวไม่ได้เป็นไปตามองค์ประกอบหลัก 4 ประการของ GBP ในกรณีเช่นนี้ ต้องแจ้งให้ผู้ลงทุนทราบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว และควรใช้ความระมัดระวังที่จะไม่อ้างอิงถึง "หุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม" ในลักษณะที่เป็นการสื่อโดยนัยถึงคุณลักษณะของ GBP ด้วย ทั้งนี้ ในกรณีที่สามารถกระทำได้ GBP สนับสนุนให้องค์กรเหล่านี้รับเอาวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practice) ที่เกี่ยวข้องตามระบุไว้ใน GBP (เช่น ส่วนที่กล่าวด้วยเรื่องการรายงาน) มาใช้สำหรับหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม หุ้นกู้เพื่อสภาพภูมิอากาศ หรือหุ้นกู้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่อง (themed bond) ดังกล่าว และสนับสนุนให้องค์กรเหล่านี้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับ GBP เมื่อจะมีการออกหุ้นกู้นี้ดังกล่าวในอนาคต

³ pure play หมายถึง ตลาดซึ่งซื้อขายหุ้นชนิดดังกล่าวโดยเฉพาะ – ผู้แปล

หมายเหตุ 2

อนึ่ง ยังเป็นที่ยอมรับกันอีกด้วยว่ามีตลาดของหุ้นกู้เพื่อความยั่งยืน (sustainability themed bonds) ซึ่งใช้ในการระดมทุนทั้งเพื่อโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมและโครงการเพื่อการพัฒนาสังคมรวมกันไป รวมถึงโครงการที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน (Social Development Goals หรือ SDGs) ในบางกรณี หุ้นกู้ดังกล่าวออกโดยหน่วยงานที่มีบทบาทส่วนใหญ่หรือทั้งหมดเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อความยั่งยืน แต่หุ้นกู้ที่ออกมานี้ไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบหลัก 4 ประการของ GBP ซึ่งในกรณีดังกล่าวจะต้องแจ้งให้ผู้ลงทุนทราบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว และควรใช้ความระมัดระวังที่จะไม่อ้างอิงถึง "หุ้นกู้เพื่อความยั่งยืน" หรือ SDG ในลักษณะที่เป็นการสื่อโดยนัยถึงคุณลักษณะของ GBP (หรือ SBP) ทั้งนี้ ในกรณีที่สามารถกระทำได้ GBP สนับสนุนให้องค์กรผู้ออกหุ้นกู้เหล่านี้รับเอาวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practice) ที่เกี่ยวข้องตามระบุไว้ใน GBP และ SBP (เช่น ส่วนที่ว่าด้วยเรื่องการรายงาน) มาใช้สำหรับหุ้นกู้เพื่อความยั่งยืน หุ้นกู้ที่สนับสนุน SDG หรือหุ้นกู้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่อง (themed bond) ดังกล่าว และสนับสนุนให้องค์กรเหล่านี้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับ GBP และ SBP เมื่อจะมีการออกหุ้นกู้ดังกล่าวในอนาคต

สำหรับตารางที่เปรียบเทียบระหว่าง GBP และ SBP กับเป้าหมายการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Development Goals หรือ SDGs) ได้มีการจัดทำและเผยแพร่แล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นกรอบข้อมูลอย่างกว้างให้ผู้ออกหุ้นกู้ผู้ลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับตลาดหุ้นก้นำไปใช้อ้างอิงในการจับคู่เปรียบเทียบวัตถุประสงค์การระดมทุนของการออกหุ้นกู้เพื่อสิ่งแวดล้อม หุ้นกู้เพื่อพัฒนาสังคม หรือตราสารเพื่อความยั่งยืน ไม่ว่าจะป็นรายครั้งหรือรายโครงการ เข้ากับเป้าหมายการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน (SDGs) ทั้งนี้ สามารถดูรายละเอียดได้บนเว็บไซต์ของ ICMA ที่ (<https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/>)

รายละเอียดการติดต่อ

ICMA Paris Representative Office

62 rue la Boétie

75008 Paris

France

โทรศัพท์ +33 1 70 17 64 70

greenbonds@icmagroup.org

www.icmagroup.org

14